

Innflytjendur og samfélagið - Samvinna sem skiptir máli

Arnheiður Rán Almarsdóttir

Verkefnastjóri Gaums - SSNE

Lilja Sif Magnúsdóttir

Verkefnastjóri Sjálfbærniverkefnis á Austurlandi - Austurbrú

SJÁLFBÆRNIVERKEFNIÐ Á NORÐAUSTURLANDI

Gaumur Sjálfbærniverkefni á Norðurlandi eystra

2008: Verkefnið sett á laggirnar

2015: Vöktun hefst aftur

41 vísir - samfélags-, umhverfis-, efnahagsvísar

10 ár af gögnum um þróun svæðisins

Sjálfbærniverkefni á Austurlandi

2004: Verkefnið sett á laggirnar

2007: Vöktun hefst

63 vísar - samfélags-, umhverfis-, efnahags- og fyrirtækjavísar

20 ár af gögnum um þróun svæðisins

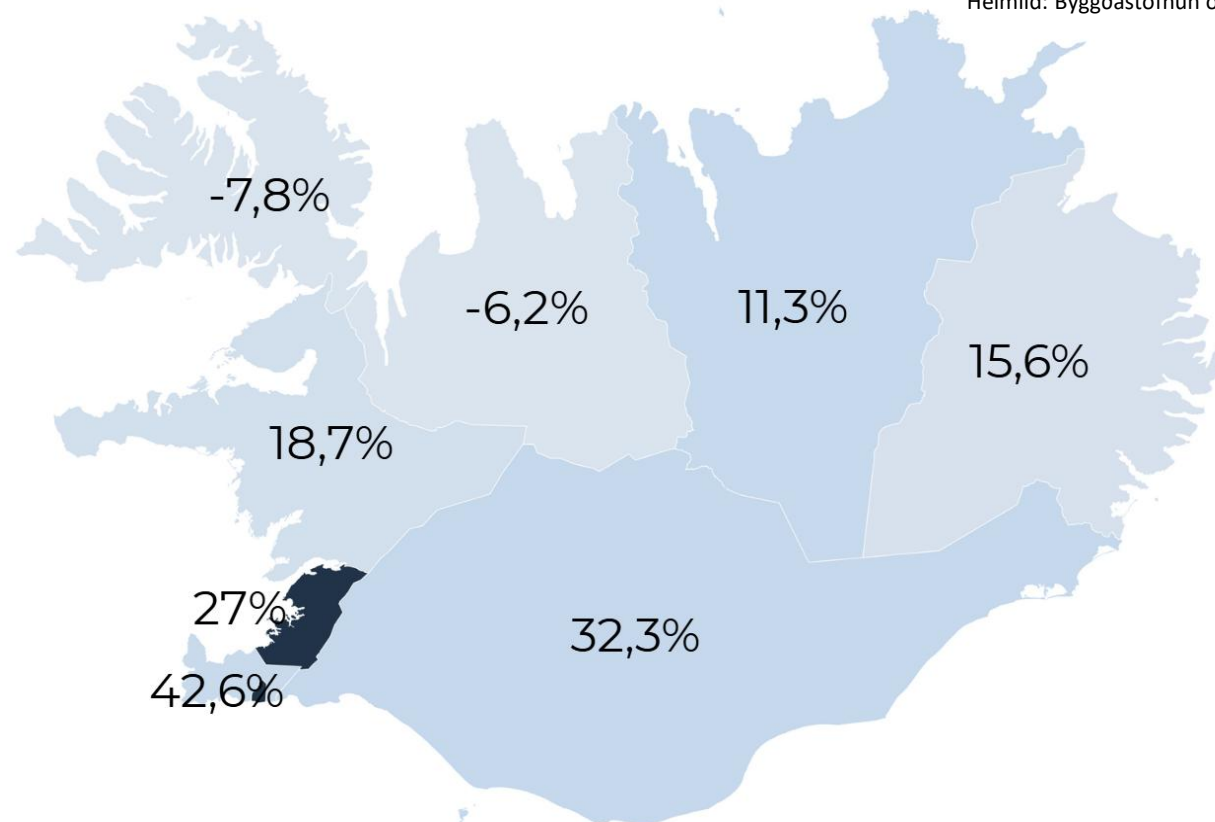
Einstakt dæmi um langtíma samvinnu fyrirtækja og samfélags

Íbúapróun

Austurland

- Fólksfjölgun **15,6%** frá 2004–2024
- Vöxtur fyrst og fremst á miðsvæðum (Egilsstaðir, Reyðarfjörður)
- Hlutfall innflytjenda hærra en landsmeðaltal
- Breytt aldurssamsetning og fjölbreyttara samfélag

Kynjahlutföll á vinnumarkaði hafa jafnast verulega

Norðausturland

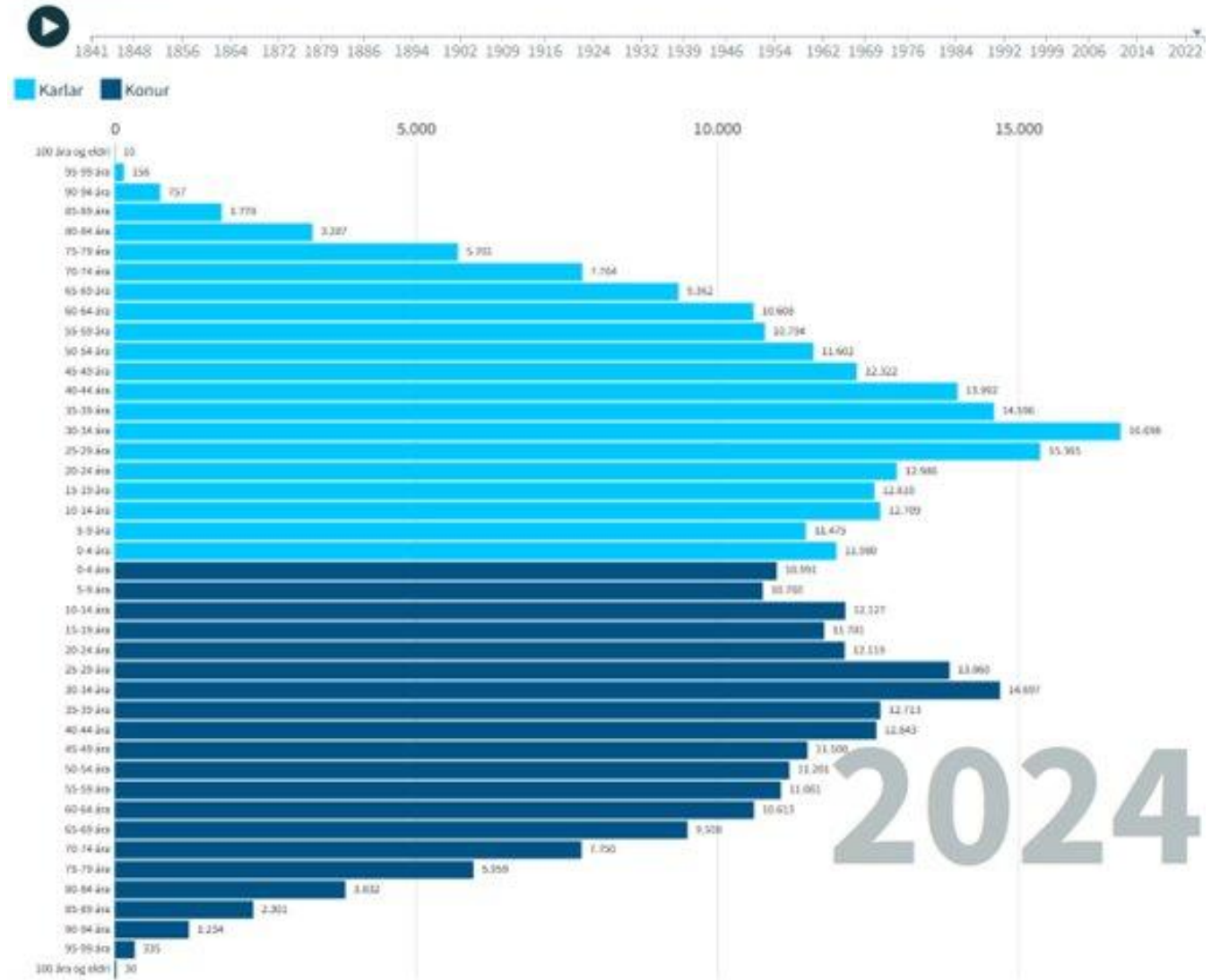
- Fólksfjölgun **11,3%** frá 2004-2024
(Vöktunarsvæði Gaums 15%, ef Akureyri undanskilin er það 4%)
- Vöxtur bundinn við Akureyri og nærliggjandi svæði
- Dreifbýl byggð áfram að fækka
- Hægari fjölgun en á Austurlandi og landsvísu

Íbúapróun er að taka við sér eftir töluverða niðursveiflu

Mannfjöldapróun á Íslandi

Mannfjöldapróun

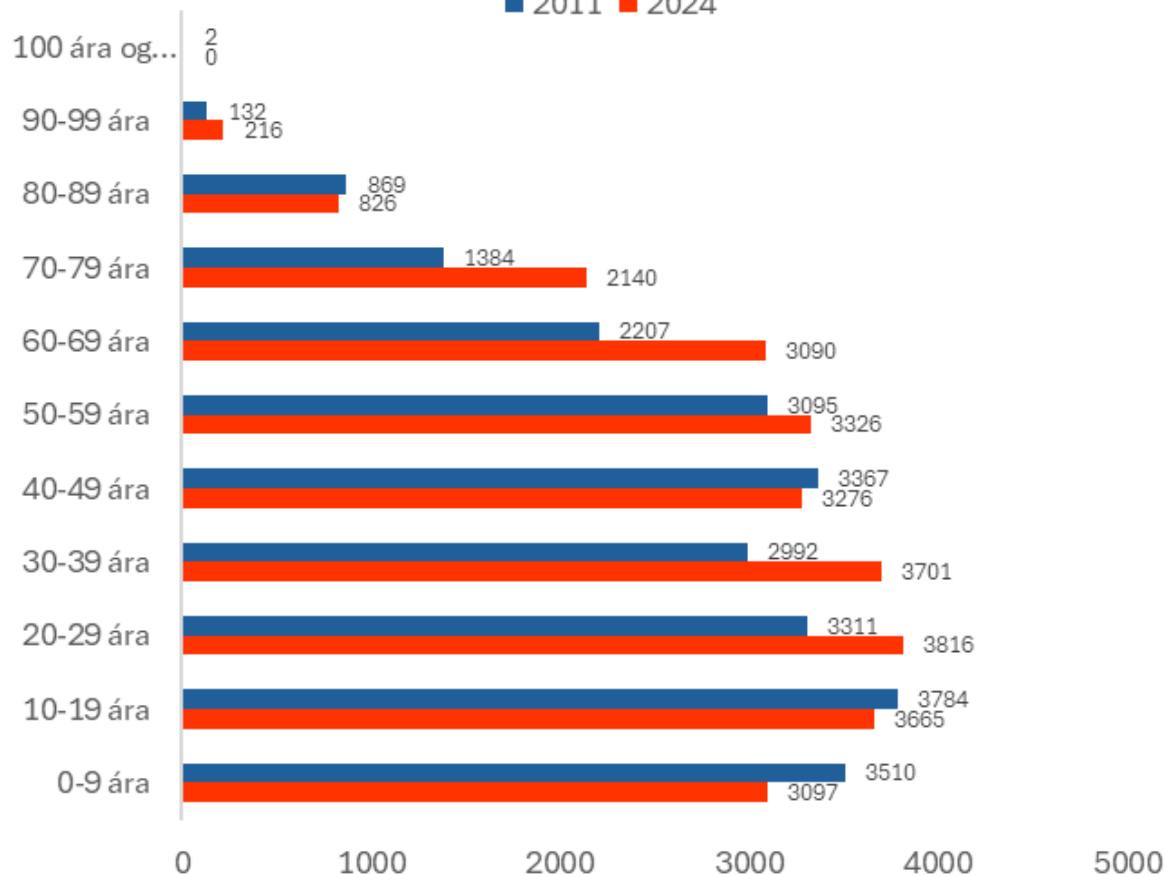
1. janúar ár hvert

Aldurssamsetning íbúa

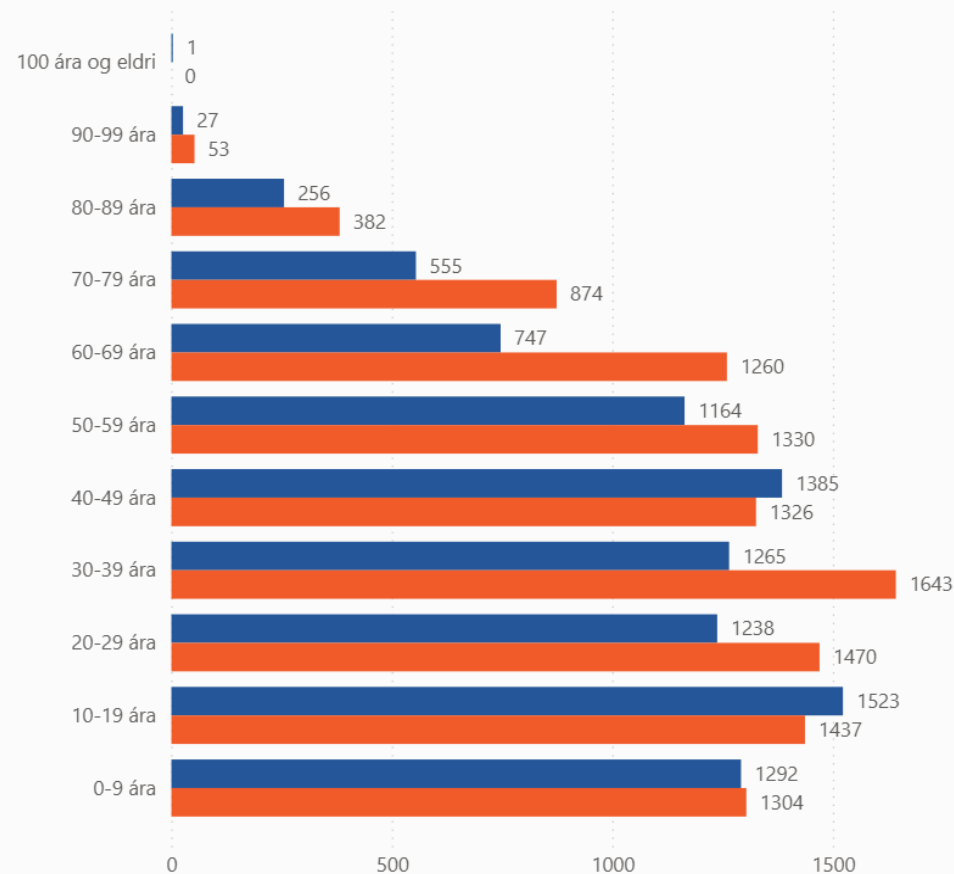
Þróun innan Norðurlands eystra - Samsetning mannfjöldans

■ 2011 ■ 2024

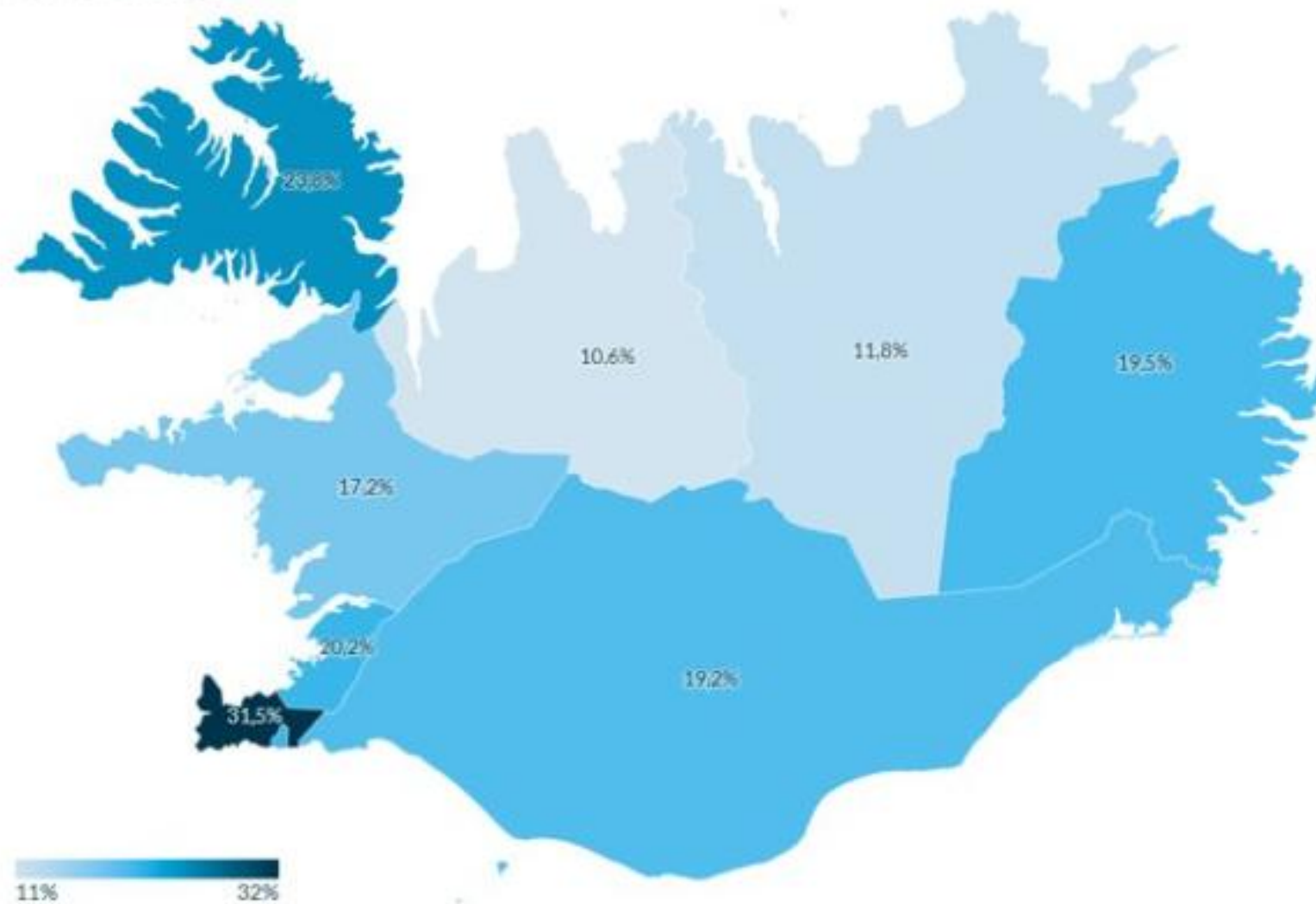
Þróun innan Austurlands – Samsetning mannfjöldans

● 2004 ● 2024

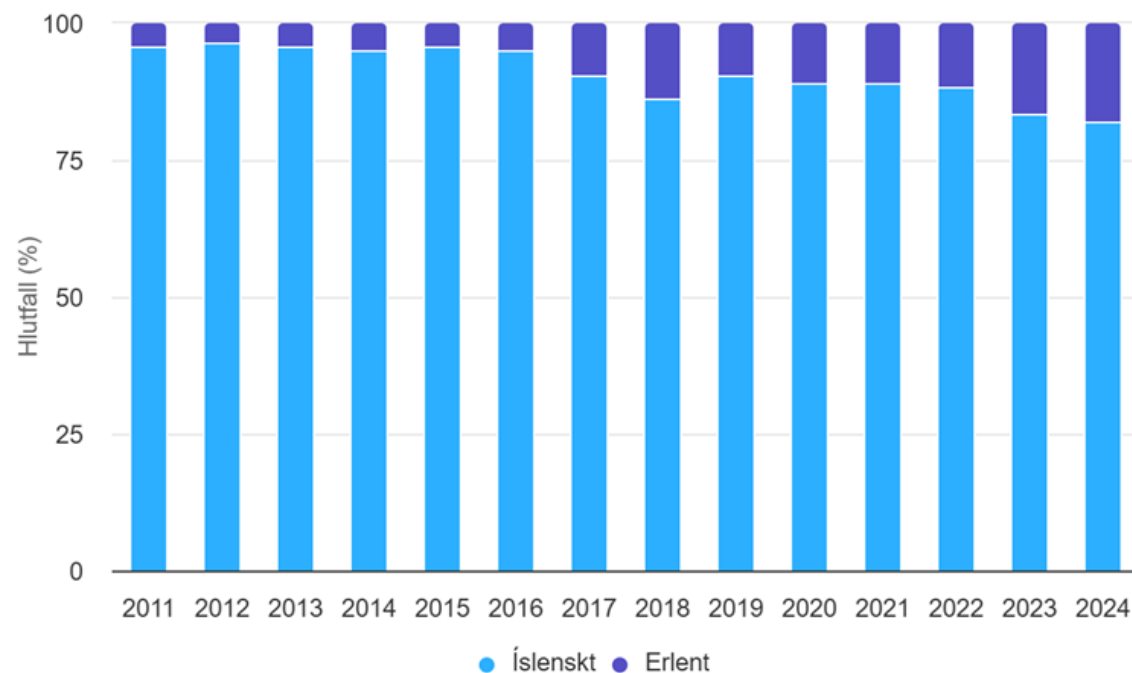
Hlutfall fyrstu og annarrar kynslóðar innflytjenda 2024

Eftir landshlutum

Norðausturland

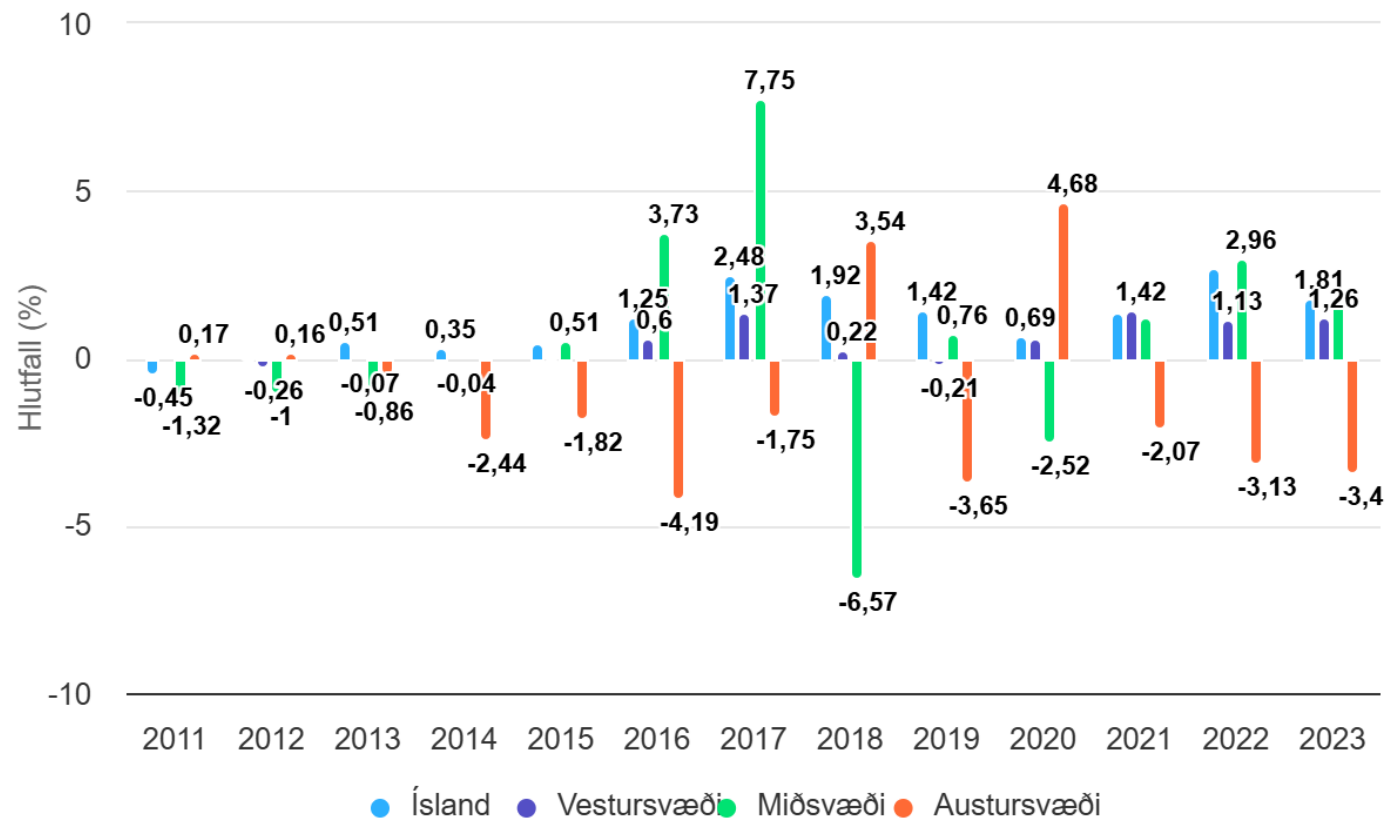
Hlutfall íslenskra og erlendra íbúa

- Á norðausturlandi er hlutfallið 11.8% en á vöktunarsvæðinu eru þetta tæplega 18% íbúa

Vöktunarsvæði er: Norðurþing, Tjörneshreppur og Þingeyjarsveit

Aðfluttir umfram brottflutta

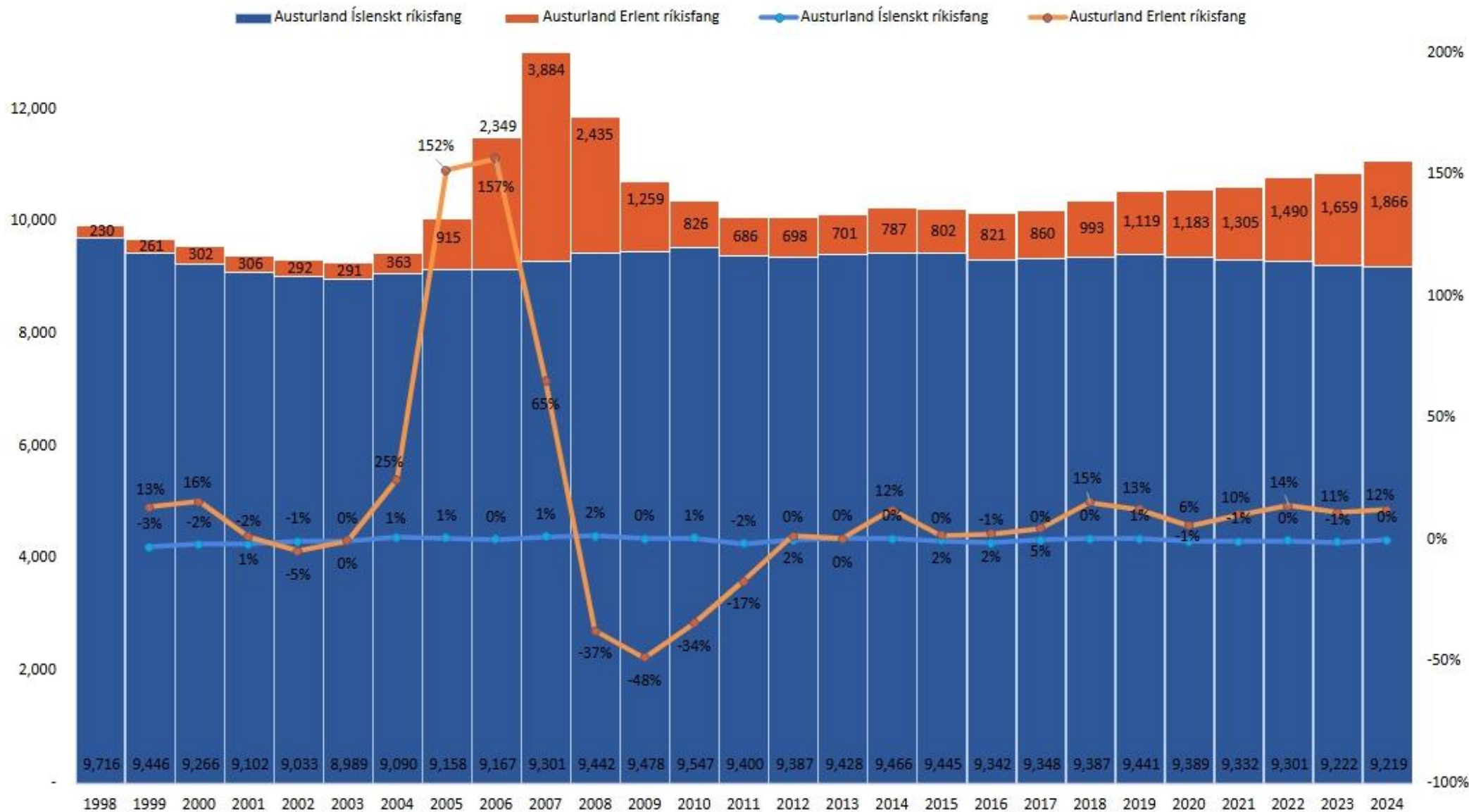
gaumur.is

- Má greinilega merkja þegar framkvæmdir á Þeistareykjum og Bakka eru árin 2016 og 2017
- Á austursvæði eru einnig tveir toppar 2018 & 2020 - þá var mikið að gera í fiskvinnslu, svo var loðnubrestur 2019 og 2021

Austurland

Heimild: Sjálfbærni.is

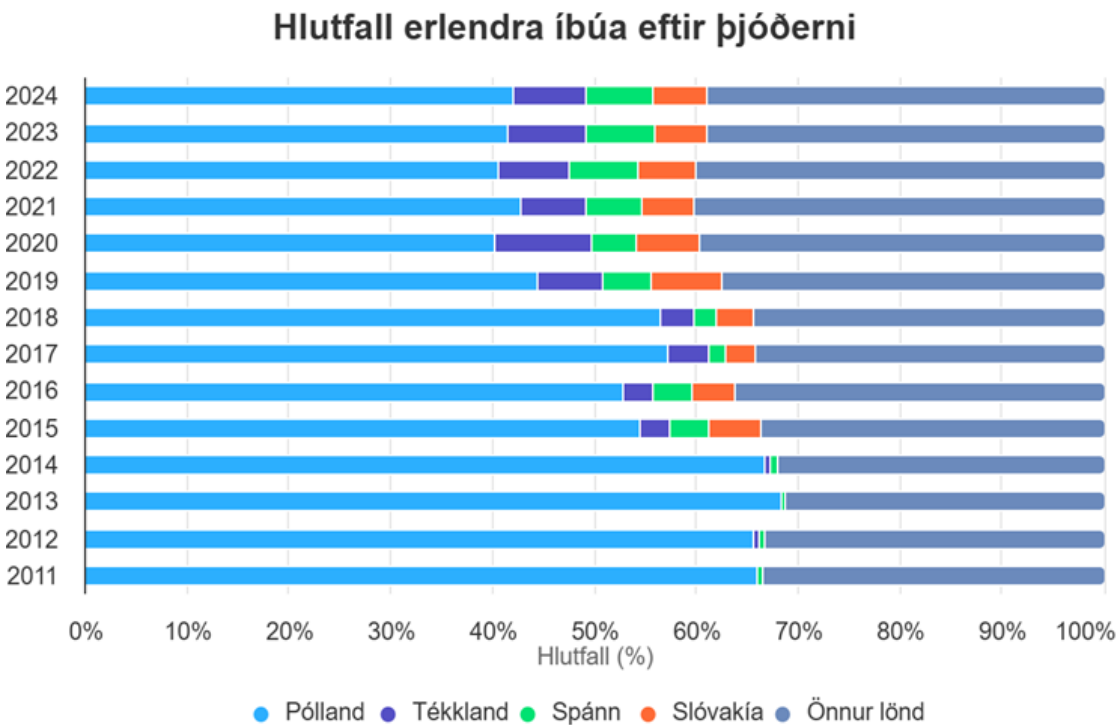
Íbúaþróun á Austurlandi 1998 - 2024

Innflytjendur

Norðausturland

- Hlutfall innflytjenda frá Póllandi hefur minnkað
- Hlutfall innflytjenda frá Tékklandi, Spáni og Slóvakíu hefur aukist
- Starfa að stórum hluta í: ferðapjónustu

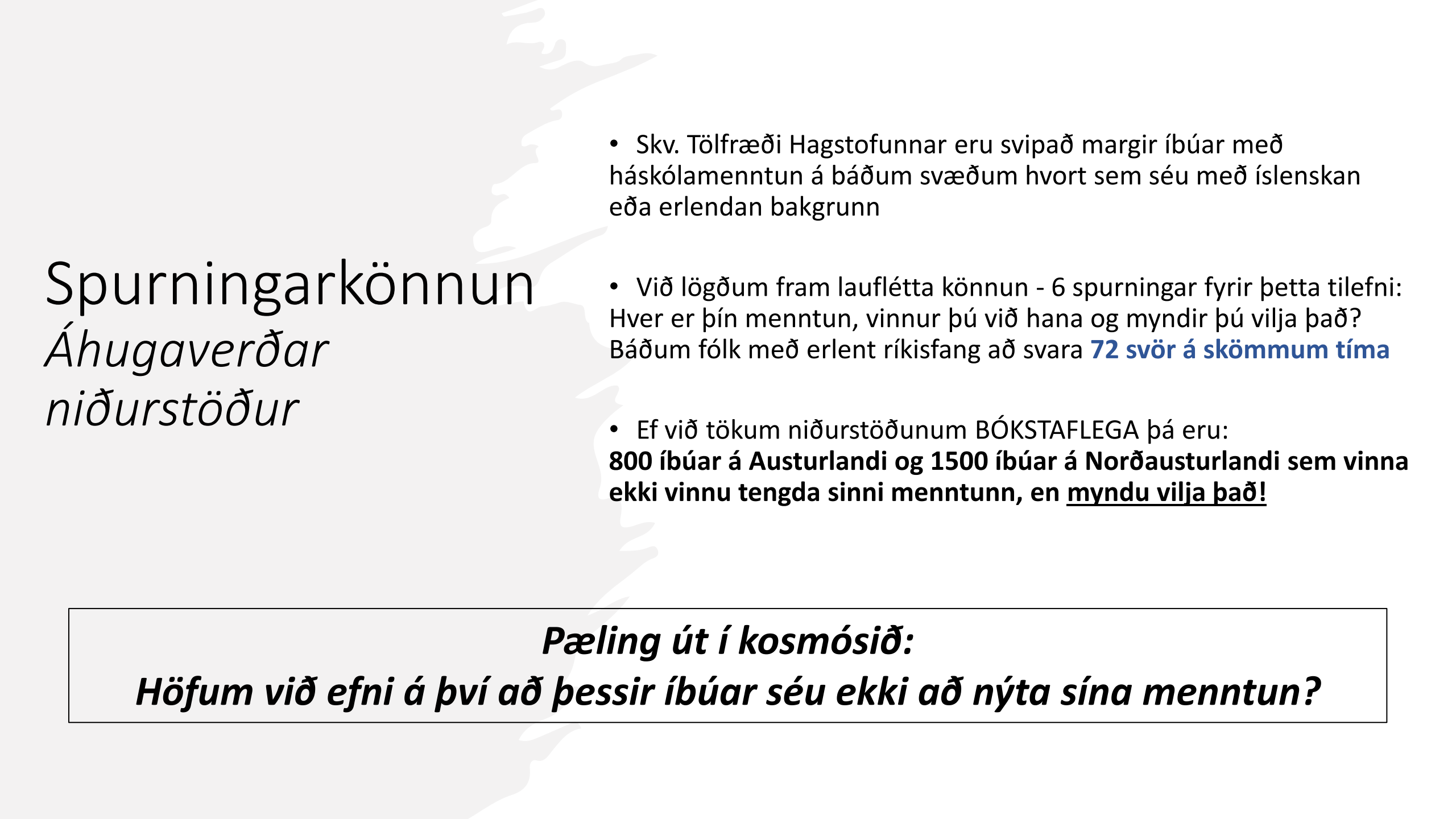

Austurland

- Hlutfall innflytjenda fjölgað úr 4% → 17% síðan 2003
- Innflytjendur halda uppi fólksfjölgun og atvinnulífi
- Starfa að stórum hluta í vissum geirum: stóriðju, fiskiðnaði, þjónustu og umönnun

Tafla 1: Íbúar á Austurlandi skipt niður á íslenskt og erlent ríkisfang, fjöldi upprunalanda og fjölmennustu þjóðernin

	Fjarðabyggð	Múlaþing	Vopnafjörður	Fljótsdalur	Austurland
Íbúar	5.163	5.177	650	95	11.085
Íslenskt ríkisfang	4.154	4.406	581	78	9.219
Erlent ríkisfang	1.009	771	69	17	1.866
% með erlent ríkisfang	20%	15%	11%	18%	17%
Fjöldi upprunalanda	45	51	17	10	66
Fjölmennasti hópur	Pólland 595	Pólland 220	Pólland 27	*	Pólland 842
Næst fjölmennasti	Rúmenía 115	Úkraína 42	Búlgaría 11	*	Rúmenía 153

Spurningarkönnun

Áhugaverðar niðurstöður

- Skv. Tölfræði Hagstofunnar eru svipað margir íbúar með háskólamenntun á báðum svæðum hvort sem séu með íslenskan eða erlendan bakgrunn
- Við lögðum fram lauflétta könnun - 6 spurningar fyrir þetta tilefni: Hver er þín menntun, vinnur þú við hana og myndir þú vilja það? Báðum fólki með erlent ríkisfang að svara **72 svör á skömmum tíma**
- Ef við tókum niðurstöðunum BÓKSTAFLEGA þá eru: **800 íbúar á Austurlandi og 1500 íbúar á Norðausturlandi sem vinna ekki vinnu tengda sinni menntunn, en myndu vilja það!**

Pæling út í kosmósið:

Höfum við efni á því að þessir íbúar séu ekki að nýta sína menntun?

Q1

Where in Iceland do you live?

Northeast Iceland

Q2

How long have you lived in Iceland full-time (not just part of the year)?

3-6 years

Q3

What country are you originally from?

Ukraine

Q4

What is your highest level of education?

University – Master's or PhD degree (MA, MSc, or Doctors degree)

Q5

Are you currently using your education in your job?

No

Q6

Would you like to use your highest level of education here in Iceland?

Yes